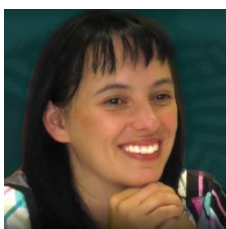

CURRÍCULOS PONENTES

Sonia Arranz é actualmente a directora de Deusto eCampus, a unidade de asesoría e soporte para a formación online da Universidade de Deusto.

Sonia é licenciada en Pedagogía e durante máis de 10 anos traballou en diferentes empresas relacionadas co uso de TIC e educación, centrando a súa labor nos últimos anos no ámbito da formación online.

Desde 2010 traballa na Universidade de Deusto, primeiro no equipo de investigación Innova, despois na Unidade de Innovación Docente e desde 2015 en eCampus. As súas áreas de investigación enmarcáronse no desenvolvemento e avaliación da aprendizaxe baseada en competencias e o uso de tecnoloxía en educación superior e a formación online.

Antonio Víctor Martín García. Profesor Titular do Departamento de Teoría e Historia da Educación da Universidade de Salamanca. Co-Director do Grupo Investigación Reconocido: Procesos, Espazos e Prácticas Educativas. É autor e/ou coautor de varios libros, todos eles enfocados desde a perspectiva da educación de adultos e a xerontoloxía educativa, a pedagogía social e, máis actualmente, os espazos virtuais de formación, liñas que orientan a súa actividade docente e investigadora. Director da revista “Pedagogía Social”. Revista Interuniversitaria. Membro da Executiva Nacional da Sociedade Iberoamericana de Pedagogía Social. Director do Máster Universitario Oficial “Estudios Avanzados de Educación na Sociedade Global” da USAL. Membro do Consello de Redacción ou Editorial doutras revistas. Premio Extraordinario de Doutoramento; Director do Programa de Doutoramento en “Educación e Formación de Persoas Adultas” durante varios bienios. Foi vicedecano da Facultade de Educación e membro do Consello de Investigación da USAL. Acreditado para o corpo de Catedrático de Universidade desde 2014.

Publicacións recentes relacionadas co tema das Xornadas: *Blended Learning en Educación Superior. Perspectivas de Innovación e cambio*. Síntese; Modelo predictivo da intención de adopción de Blended learning en profesores universitarios. *Universitas Psychologica, Panamerican Journal of Psychology*, Vol.13 (2); Fases e clasificación de adoptantes de blended learning en contextos universitarios. Aplicación da análise CHAID. Revista Española de Pedagogía, nº 259, 457-476; Determinantes de adopción de Blended Learning en educación superior. Adaptación do modelo UTAUT. Educación XXI, Vol. 17 (2), 217; Plasticity as a Framing Concept Enabling Transdisciplinary Understanding and Research in Neuroscience and

Education. Learning, Media and Technology Learning. 2/40, pp. 152 - 167. 2015; Crenzas de docentes en formación que afectan o uso de recursos tecnolóxicos. Ciencia, Docencia e Tecnoloxía. 27 (53), pp. 1851 - 1716. (Arxentina), 2016.

José Antonio Cordón García é Catedrático da Universidade de Salamanca, á que está vinculado como profesor desde 1987. A súa docencia e investigación dedicouse ao estudo das Fontes de Información, a Industria Editorial e a Historia do Libro e da lectura na súa vertente máis contemporánea, e singularmente aos aspectos relacionados coa bibliometría, a edición e a lectura dixital, materias nas que publicou máis dun centenar de monografías e artigos científicos. Na actualidade é director do Master oficial da Universidade de Salamanca en Patrimonio Textual e Humanidades Dixitais, vinculado ao Instituto de Estudos Medievais, Renacentistas e de Humanidades Dixitais (IEMYR), do que é Subdirector. É director do Grupo de Investigación Recoñecido (GIR) E-LECTRA: grupo de investigación sobre Lectura, Edición Dixital, Transferencia e Avaliación da Información Científica. (<http://electra.usal.es/>) e do Observatorio de Bibliometría e Investigación Científica (OBIC), da Universidade de Salamanca (<https://obic.usal.es/>)

Foi director do Master de Edición da Universidade de Salamanca e o Grupo Santillana de Edicións durante máis dunha década.

Foi Premio Nacional de Investigación 2012, en Edición e Sociedade do Coñecemento, pola obra “El ecosistema del libro electrónico universitario”.

Representante da Universidade de Salamanca na Rede de Universidades Lectoras e asesor científico do Proxecto da Fundación Germán Sánchez Ruipérez Territorio Ebook. Membro do Consello Científico da Unión de Editoriais Universitarias. É membro dos consellos científicos das revistas Sintagma, Hermeneus, Memoire du Livre, Alabe, e Ciencias da Información, entre outras. É conferenciante en numerosas universidades e institucións nacionais e internacionais.

Félix Labrador Arroyo é profesor Titular de Historia Moderna na Universidade Rey Juan Carlos e investigador de referencia do Instituto de Ciencias da Educación e do Instituto Universitario “La Corte en Europa” da Universidade Autónoma de Madrid. Foi profesor visitante na Universidade do Sur de Bohemia

(República Checa), Universidade Nova de Lisboa (Portugal), Universidade Roma Tre (Italia) e Universidade de Salta (Arxentina).

É director de varios proxectos de investigación do Ministerio de Economía e Competitividade e da Comunidade de Madrid. As súas principais liñas de investigación centráronse no estudo da corte e casa real en Portugal nos séculos XVI e XVII, a evolución do cerimonial e a etiqueta das raíñas da Monarquía Hispana na idade Moderna e sobre os Sitios Reais.

Desde outubro de 2009 ata o 31 de agosto de 2013 foi o coordinador do Programa de Innovación Educativa da Universidade Rey Juan Carlos, director do Departamento de Ciencias da Educación, a Linguaxe, a Cultura e as Artes (2013). Desde setembro do 2013 ata marzo de 2015 foi Conselleiro Técnico no Centro Nacional de Investigación e Innovación Educativa do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte. Actualmente, é o Coordinador do Grao de Historia na Universidade Rey Juan Carlos.

María Luisa Alvite Díez, Profesora Titular da área de Biblioteconomía e Documentación da Universidade de León. Licenciada en Filosofía e Letras, diplomada en Biblioteconomía e Documentación e doutora pola Universidade de León. Desenvolveu unha ampla tarefa docente en distintas materias relacionadas coa recuperación de información, a edición dixital e as tecnoloxías aplicadas ás unidades de información. Participa igualmente no Máster Universitario en Sistemas de Información Dixital da Universidade de Salamanca.

Membro do Instituto LOU de Humanismo e Tradición Clásica e Coordinadora do Máster en Cultura e Pensamento Europeo: Tradición e Pervivencia da Universidade de León.

Colaborou activamente en 13 proxectos de investigación de convocatorias nacionais, autonómicas e da propia universidade leonesa. Na actualidade participa no desenvolvemento de ferramentas tecnolóxicas aplicadas a proxectos de humanidades dixitais.

As súas liñas de investigación áchanse relacionadas prioritariamente coa recuperación de información, a documentación xurídica, o estudo de interfaces de usuario e a análise do uso de contidos científicos electrónicos. Profundou en cuestións metodolóxicas vinculadas á avaliación e o rendemento de bases de datos, OPACs e sistemas de recuperación de información mediante a aplicación de indicadores cuantitativos e cualitativos. Conta cun bo

número de traballos sobre esta temática publicados en monografías e revistas relevantes de carácter nacional e internacional. ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1490-8936>

Josefa Gallego Lorenzo. Licenciada en Xeografía e Historia pola Universidade de Santiago de Compostela; Máster en Documentación Dixital pola Universidade Pompeu Fabra (Barcelona); Doutora en Historia da Arte pola Universidade de León.

Coordinadora e profesora do Grao en Información e Documentación, modalidade online e semipresencial, departamento de Patrimonio Artístico e Documental da Universidade de León. Imparte docencia nas materias de Bibliografía e Fontes de información; Fontes de Información en Ciencias e Humanidades e Fontes de Información en Ciencia e Tecnoloxía. E tamén no Máster Universitario en Investigación en Ciencias Sociosanitarias, Máster Universitario en Enfermería e Coidados Críticos e Urgencias da Universidade de León e Máster Oficial en Sistemas de Información Dixital da Universidade de Salamanca.

A actividade investigadora áchase relacionada fundamentalmente coa Bibliografía e Fontes de información; Bibliografías especializadas; Selección e avaliación de recursos electrónicos; Fontes de información; Ferramentas 2.0; Innovación docente.

Entre as publicacións destacan numerosos capítulos en monografías e libros, como por exemplo “A novela na tradición retórica: conceptos retórico-poéticos na literatura española, francesa inglesa e alemá” 1650-1900 (2015), así como artigos en revistas científicas como “O Profesional da Información”.

Por outra banda, tamén participou como relatora en congresos nacionais e internacionais.

En canto a proxectos de investigación, o último no que participou está relacionado coa Análise e avaliación das ferramentas multimedia aplicadas na docencia a distancia do Grao en Información e Documentación da Universidade de León. PAGID 2015 e 2016.

Teresa Blasco Roselló. Xornalista. Experta en creación, deseño e desenvolvemento de contidos audiovisuais.

A televisión formou parte da miña vida durante 20 anos. Licenciada en Xornalismo pola Universidade CEU Cardeal Herrera, a miña carreira empezou na cadea SER, pasei uns anos na Axencia EFE e posteriormente inicié a miña traxectoria na televisión, en RTVV, cadea na que desenvolvín unha parte importante da miña labor como profesional da comunicación.

Creación, Deseño e Desenvolvemento de proxectos audiovisuais

Este é e foi o obxecto do meu traballo e desempeñei a miña función no ámbito da dirección, o guión e a produción executiva de programas de televisión, en postos moi diferentes, pero cun mesmo obxectivo:

Traballar o Que e o Como na comunicación televisiva

Presentadora, reporteira, guionista, adaptación de formatos, análises e edición de guión, produción executiva de proxectos audiovisuais de entretemento e ficción, dirección de programas dos principais xéneros de entretemento : infoshow, magazine, late night, reality, docushow, programas infantís, concursos, talent show.

Pensar ideas, Plasmarlas en formato audiovisual, Defendelas e Producilas

Fun responsable do Departamento de Programación e Contidos de TVV, Xefa de Ficción Seriada, etapa na que se emitiron series como “L’Alqueria Branca”, “Singles”, “Señor Retor”, “Bon día Bonica” ou “Dá Capo”. Xefa de Área de Programas Divulgativos e de Entretemento, Xefa de Programación Infantil. Posúo unha ampla traxectoria como Directora de Programas (Telecinco, Telemadrid (TVM), ETB, Canle Sur, TVV)

Ademais, participei como relatora en Xornadas sobre televisión organizadas pola FORTA (Federación de Organismos de Radio e Televisión autonómicas), así como en diversas edicións das Xornadas Internacionais de Contidos para a Televisión Dixital (CONTD) organizadas anualmente pola Universidade de Valencia.

Xerar Contido para Informar, Formar e Entretener

“Comunicarse ben coa cámara é un reto que necesita entreno e que todos podemos superar”

Xosé Mª Mahou Lago, Máster en Dirección Pública e Liderado Institucional.
Universidade de Vigo.

Doutor en Ciencia Política e da Administración pola Universidade de Santiago de Compostela e profesor contratado doutor na Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación da Universidade de Vigo. Dende 2011 coordina o Máster online en Dirección Pública e Liderado Institucional (<http://masterdireccionyliderazgo.webs.uvigo.es/>). Foi investigador visitante na Georgetown University (Washington DC, Estados Unidos) e no Internet Interdisciplinary Institute da Universitat Oberta de Catalunya (Barcelona). As súas principais liñas de investigación e docencia céntranse nas políticas públicas e o goberno e administración electrónica. Actualmente é membro do “Observatorio de Gobernanza, G³” (Universidade de Vigo) e forma parte do equipo de investigación interuniversitario Gobernet, xurdido a raíz do proxecto de investigación, “Barreras Al Gobierno Electrónico. El Empleo de las TIC en la Política Sanitaria Autonómica. Un Enfoque desde las Relaciones Intergubernamentales”.

Mónica López Viso, Máster en Dirección Pública e Liderado Institucional.
Universidade de Vigo.

Doutora en Ciencias Políticas e Socioloxía na especialidade de Relacións Internacionais pola Universidade Complutense de Madrid. Profesora Contratada Doutora na Área de Ciencia Política e da Administración no Campus Universitario de Ourense e profesora titora no Departamento de Ciencia Política e da Administración da UNED. Foi titular do módulo Jean Monnet “The European Union and the Social Policy” (2005-8) e é membro docente do Centro de Excelencia Jean Monnet da Universidade de Vigo. Compaxina as súas actividades docentes coa súa actividade investigadora en torno á política social comunitaria e a ciberpolítica.

Pedro Pernías Peco. É profesor do departamento de Linguaxes e Sistemas Informáticos da Universidade de Alacante. Responsable da área de emprendemento e de Formación On-line da Escola Superior Politécnica da Universidade de Alacante. Imparte as materias de "Análises de Tendencias na internet", "e-Learning", "Sistemas Multimedia" e "Servizos Multimedia" en diversas titulacións de grao e másteres.

É consultor da Empresa Google Spain para o desenvolvemento de MOOCs sobre formación dixital (proxecto ACTIVATE) e foi coordinador UNIMOOC, primeiro MOOC español sobre emprendemento na economía dixital.

Ademais ten no seu haber a organización e consultoría de distintos cursos MOOC para o Consello Superior de Deportes, a Asociación de Industriais do Xoguete ou o organismo de xestión tributaria SUMA.

Licenciado en Ciencias da Educación, ocupou con anterioridade distintos cargos de responsabilidade na Universidade, como Secretario do Instituto de Ciencias da Educación, Director do Secretariado de Apoio á Docencia, Director do Secretariado de Novas Tecnoloxías ou Subdirector de Calidade e innovación da Escola Politécnica Superior de Alacante

Ademais, foi director de contidos de Recursos na Rede, empresa de tecnoloxía do grupo Editorial Prensa Ibérica e Director de Contidos e de e-Learning de Universia, portal patrocinado polo Banco de Santander e que aglutina a máis de 900 universidades iberoamericanas. Tamén foi subdirector coordinador do grao de Enxeñería Multimedia da Escola Politécnica da Universidade de Alacante.

As súas áreas de traballo e investigación actuais son:

O e-learning, os MOOC, os modelos económicos de xestión aplicados ao desenvolvemento da educación on-line, a reutilización de contidos educativos, os contidos abertos, as bibliotecas dixitais, os libros electrónicos e o deseño e produción de sistemas multimedia.

Lorena Casal Otero. Doutora en Ciencias da Educación. Técnica de e-learning no Centro de Tecnoloxías para a Aprendizaxe. Profesora Asociada do Departamento de Pedagogía e Didáctica. Universidade de Santiago de Compostela. Membro do Grupo de Investigación Tecnoloxía Educativa (tecnoeduc) con código GI-1438.

Participa e participou en diversos Proxectos Europeos competitivos: Educational flexible and creative environments (EFELCREN), e-Learning opportunities for adult patients during hospitalisations in health-care institutions (E-HOSPITAL), ICT competencies and pedagogical application skills for teachers (ICTEACHER), Teachers Continuing Professional Development: Qualified Teachers=Successful Learners (ENTEELS), Create your future – Career Coinselling for Childhood Cancer Survivors.

[Elena González de la Cámara](#). É Licenciada en Pedagogía e Xeografía e Historia pola Universidade de Barcelona.

Gran parte da súa experiencia profesional estivo centrada na consultoría da formación en todas as súas modalidades (presencial, a distancia e blended learning), na detección e deseño de necesidades formativas e xestión técnica de plans de formación.

Coordinou o ámbito tecnolóxico e pedagógico de diversos proxectos relacionados coa innovación aplicada á formación continua e ocupacional (un dos seus proxectos destacados foi a consultoría pedagóxica do plan de teleformación da EGAP do 2008 ao 2014).

Na actualidade colabora como consultora e formadora con distintas entidades de ámbito público e privado, nas especialidades de e-learning, formación de formadores e teletutores, tecnoloxía educativa, competencias dixitais e creación de contidos (un dos últimos proxectos relevantes foi a súa participación no [Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y de Formación del Profesorado](#) como autora de MOOC, autora e facilitadora de varios [NOOCs](#) e creadora de contidos para a app de microlearning "[Edupills](#)").

No ámbito universitario é colaboradora externa e docente do Instituto de formación continua IL3 e do ICE, da Universitat de Barcelona e desde 2012 colabora en [Curso de Posgrao de Especialización en Orientación Laboral de CIXUG](#) do que realizou o deseño tecnopedagógico e instruccional das súas primeiras edicións.

É socia fundadora de [etic factoria de formación](#) e colidera a área de Learning de [CEL Working](#).